

Dk. Wendy L. Widder, Daniel, Kikao cha 8, Danieli 9 na 5, Mfalme Mnyenyekevu na Nguvu ya Mungu Iliyoondolewa

© 2024 Wendy Widder na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 8, Danieli 9 na 5, Mfalme Mnyenyekevu na Nguvu ya Mungu Iliyoondolewa.

Hotuba hii inamhusu Danieli tisa. Pia nitazungumzia Danieli tisa katika hotuba inayofuata. Sura hiyo ina mistari 27 tu, lakini inaishia na mistari minne yenye utata zaidi katika Agano la Kale. Kwa hivyo, tutaiweka kando kwa ajili ya hotuba inayofuata.

Na katika hotuba hii ya kwanza, tutazungumzia sehemu kubwa zaidi ya sura. Sura hii inahusu toba na ahadi ya Mungu ya urejesho. Hiyo ndiyo sura ya tisa inahusu.

Sura hii ni tofauti na sura zingine zinazojumuisha maono ya Danieli. Kwa hivyo katika maono ya Danieli, ana nne, anaona vielelezo vya mfano vya falme. Katika sura ya saba na sura ya nane, kuna maono ya mfano.

Katika sura ya tisa, ana kitu, si maono hasa. Ni kama ufunuo. Amepewa ufunuo na malaika, Gabrieli.

Na vivyo hivyo itakuwa kweli katika sura ya 10 hadi 12. Lakini katika sura ya tisa, ufunuo halisi, au kile kinachoitwa maono, una urefu wa mistari minne au mitano tu. Ni mfupi sana.

Na kwa hivyo, tuna mwongozo huu mkubwa wa mistari 20 kuelekea ufunuo halisi. Kwa kusikitisha, maandishi mengi yaliyofanywa katika sura hii yanahusu mistari hiyo minne ya mwisho. Sehemu ya kwanza, kubwa zaidi ya sura hiyo, inajadiliwa, lakini ni mwongozo wa haraka sana kufikia kile kinachowavutia watu, ambacho ni majuma 70.

Kwa hivyo, nataka kuitendea haki andiko hilo na kutoa muda mwingi zaidi. Kwa hivyo, hii ni sehemu ya tatu kati ya uzoefu wa maono manne ya Danieli. Ingawa, kama nilivyosema, hii si ya mfano.

Hii ni kama ufunuo au ufunuo tu, ufunuo wa maneno anaopokea. Katika muktadha wa maono ambayo Danieli anaona, haya yanaendelea kupunguza umakini. Kwa hivyo, katika sura ya saba, tulikuwa na umakini huu wa ulimwengu na utangulizi kidogo wa ukiwa wa patakatifu, uharibifu huu ambao ungetokea, na ukandamizaji chini ya Antiochus IV.

Tulikuwa na kidogo cha hayo ndani yake. Katika sura ya nane, tulilenga sana Yerusalemu na hekalu na uharibifu ambao ungetokea hapo. Katika sura ya tisa, tutazingatia zaidi uharibifu wa hekalu.

Tunapofikia sura ya 10 hadi 12, tunaangalia uharibifu wa hekalu au unajisi wa hekalu, lakini kile ambacho maono hayo yanafanya hasa ni kwamba yanajaza historia. Ni nini kilikuwa kikiendelea katika ulimwengu wakati matukio hayo yote yalipotokea na kusababisha matukio hayo? Kwa hivyo kwa ujumla, maono ya Danieli yanatupa taswira ya wakati katika historia ya Kiyahudi, wakati katika historia ya Israeli, ambao ulikuwa wa kutisha sana, karne ya pili KK chini ya Antiochus IV. Kwa hivyo, yanaonyesha hilo kwetu, lakini pia yanatupa muundo wa kibiblia wa watawala wanaomkataa Mungu na kuwakandamiza watu wake, watawala waovu.

Na mpangilio huo hatimaye utafikia kilele katika kitabu cha Ufunuo. Kwa hivyo, sura ya tisa imegawanywa vizuri sana, sawasawa, si sawasawa, lakini waziwazi katika sehemu tatu. Katika mstari wa kwanza hadi wa tatu, sitaandika haya, katika mstari wa kwanza hadi wa tatu, tunapata muktadha.

Kwa hivyo, Danieli anaweka wakati na mahali pa kile kitakachotokea katika sehemu iliyobaki ya sura. Na kisha katika mstari wa nne hadi 19, tuna sala ya Danieli. Anatoa sala ya toba, ungamo refu ambalo anaungama dhambi za watu wake.

Na anasema kwamba hawakumsikiliza Yahweh, hawakuwasikiliza manabii. Na kisha atamwomba Mungu, amwombe Yahweh asikilize ombi lao na kuwarejesha. Kwa hivyo hiyo ndiyo sehemu kubwa ya sura hiyo.

Na kisha katika mstari wa 20 hadi 27, tuna ufunuo huu. Kwa hivyo kwanza tunafahamishwa kuhusu mhusika anayefanya ufunuo, na huyo ni Gabrieli. Na Gabrieli kwa kweli anatoa ufunuo kuanzia mstari wa 22, kuendelea hadi mstari wa 27.

Kwa hivyo, katika hotuba hii, tutaangalia muktadha wa toba hii, na tutaangalia toba yenyewe. Tutahifadhi ufunuo kwa ajili ya hotuba inayofuata. Kwa hivyo, mstari wa kwanza hadi wa nne, sehemu hii ya kwanza.

Katika mwaka wa kwanza wa Dario, mwana wa Ahasuero, kwa ukoo, Katikati ya, aliyetawazwa kuwa mfalme juu ya milki ya Wakaldayo, katika mwaka wa kwanza wa kutawala kwake, mimi Danieli, nilifahamu katika vitabu hesabu ya miaka, ambayo, kama neno la Bwana kwa Yeremia, nabii, lazima ipite kabla ya mwisho wa ukiwa wa Yerusalemu, yaani miaka 70. Ndipo nikamgeukia Bwana Mungu uso wangu, nikimtafuta kwa maombi na dua, kwa kufunga, na kuvaa nguo za magunia na majivu. Nikamwomba Bwana Mungu wangu, nikaungama, nikisema, Ee Bwana, Mungu mkuu na wa kutisha, ushikaye agano na rehema kwa wale wampendao na kuzishika amri zake.

Nadhani nilienda mbali kidogo kuliko nilivyohitaji hadi hapo, lakini tutaichukua mstari mmoja baada ya mwingine. Tunapata marejeleo ya muda-nafasi kwa maono ya Danieli, au ufunuo wake atakaokuwa nao mwishoni, katika mistari miwili ya kwanza. Maono mawili yaliyotangulia yaliwekwa wakati wa utawala wa Belshaza.

Sasa, tuko katika mwaka wa kwanza wa Dario. Naam, tumekutana na Dario hapo awali. Alionekana kwa mara ya kwanza mwishoni mwa sura ya 5, Belshaza alipouawa, na ufalme wake ukapitishwa kwa Dario.

Katika sura ya 6, Dario alikuwa mfalme Danieli alipokwenda kwenye tundu la simba, na kisha akatoweka hadi sura hii. Kwa hivyo, kwa upande wa mfuatano wa matukio, tumerudi nyuma karibu hadi mwisho wa mfuatano wa matukio wa kitabu. Kwa hivyo, katika mwaka wa kwanza wa Dario, sasa tunapata maelezo haya kuhusu Dario.

Tunaambiwa kwamba yeye ni mwana wa Ahasuero, au baadhi ya matoleo yatasema mwana wa Xerxes. Yeye ni wa asili ya Umedi, na alifanywa mfalme juu ya ufalme wa Wakaldayo. Siwezi kujizuia kujiuliza ni kwa nini tunapata taarifa nyingi hivyo.

Hapo awali, ilikuwa tu katika mwaka wa tatu wa Belshaza. Hilo ndilo tunalopata. Lakini hapa tunapata taarifa hii ya nasaba.

Kwa nini msimuliaji anajali kutupa taarifa nyingi hivi kuhusu Dario? Tunaweza kutarajia kidogo, kama labda Dario Mmedi. Ni ukumbusho tu, hatujamuona jamaa huyu kwa sura kadhaa, lakini ndiye tuliyekutana naye huko nyuma. Kwa hivyo ningetarajia hilo.

Lakini kwa nini isiwe Dario mfalme au Dario mfalme wa Umedi pekee? Kwa nini taarifa hii nyingine yote? Sababu chache zinazowezekana. Kwa hivyo, kwa kuunganisha Dario na Ahasuero, au Xerxes, inaweza kuwa marejeleo ya historia yake ya Uajemi. Kwa hivyo, Xerxes ikawa jina la kawaida katika nasaba za Uajemi, na Dario anahusishwa na Uajemi.

Kama Dario ni Koreshi, kwa maoni yangu, ana asili ya Umedi na Uajemi. Mama yake alikuwa Mwamedi, na baba yake alikuwa Mwajemi. Kwa hivyo, hii ni ukumbusho hapa kwamba mfalme huyu anatoka katika ufalme wa Uajemi.

Lakini pia tunaambiwa ana asili ya Umedi. Kwa hivyo hiyo inatukumbusha kwamba yeye ni Mwamedi na Mwajemi. Mama yake alikuwa mrithi wa kifalme, kwa hivyo kifalme kinaendelea.

Amefanywa mfalme juu ya Wakaldayo. Huo ni upuuzi. Kwa nini isiwe hivyo? Alikuwa mfalme. Inaweza kuwa mada hii inayojirudia katika kitabu cha Danieli kwamba kuna mkono usioonekana nyuma ya matukio haya yote katika historia.

Mkono wa Mungu unasonga na kufanya kazi katika haya yote. Kwa hivyo, Mungu ndiye anayemsaidia Dario kuwa mfalme. Alifanywa mfalme.

Kwa nini tuiseme tu kwamba alifanywa mfalme juu ya Babeli, au tuseme tu kwamba alifanywa mfalme? Kwa nini juu ya ufalme wa Wakaldayo? Tena, sijui kwa hakika, lakini ni taarifa ya ziada. Na najiuliza kama si sehemu ya kitabu cha Danieli kinachoonyesha kuinuka na kuanguka kwa falme. Dario alifanywa mfalme, ufalme wa Wakaldayo umeondoka, na sasa tunaingia katika ufalme unaofuata.

Huu ni ukumbusho tu kwamba mkono wa Mungu unafanya kazi katika historia nyuma ya kuinuka na kuanguka kwa wafalme na falme. Na kwa nini tunataka kumkumbusha msomaji kwamba yeye ni Mwamedi na Mwajemi? Naam, tena, kumbuka, kulingana na manabii Isaya na Yeremia, Babeli itaanguka kwa mfalme Mwamedi na Mwajemi. Kwa hivyo, mwandishi wa Danieli anaonyesha tena utimilifu wa unabii huo.

Katika mwaka wa kwanza wa utawala wake, hilo limesemwa mara mbili hapa. Kwa hivyo katika mwaka wa kwanza wa Dario, ndipo tunapata taarifa hii ya nasaba, na kisha tena inasema katika mwaka wa kwanza wa utawala wake. Hilo linaweza kurudiwa tu kwa sababu huenda tumesahau baada ya taarifa hiyo yote ya nasaba, kwa njia, katika mwaka wa kwanza wa utawala wake, au inaweza kuwa inaangazia umuhimu wa kipindi hicho cha wakati.

Kama Dario ndiye Koreshi, basi tuko wapi katika mwaka wake wa kwanza? Tuko mwaka wa 539 KK. Naam, umuhimu wa mwaka wa 539 KK ni upi? Babeli inaanguka. Umedi, Uajemi, inapanda juu.

Hatimaye, huu ulikuwa mwanzo wa kurejeshwa kwa Wayahudi kwa sababu Koreshi alitoa amri yake kwamba wangeweza kurudi katika nchi yao. 539 ni mwisho rasmi wa kipindi cha kulazimishwa cha uhamisho. Kwa hivyo, fikiria kuhusu mahali ambapo Danieli yuko katika suala la wakati.

Uhamisho wa kulazimishwa umekwisha au karibu umekwisha, na hiyo ingemaanisha kwa urejesho wa Danieli, urejesho mtukufu unakuja. Huo ndio wakati wake. Sasa, hebu tuangalie mahali pake.

Hatupi mahali pa kijiografia, lakini anatuambia anachofanya na yuko wapi. Yuko wapi? Anasoma hati zake za kukunjwa au vitabu vyake. Hatujui hasa ingekuwa katika umbo gani wakati huo, zaidi ya kuwa hati ya kukunjwa, lakini sijui ilikuwa kiasi gani cha kitabu cha Yeremia.

Lakini anasoma Yeremia. Na hasa anasoma au kuelewa kutoka kwa Yeremia idadi ya miaka ambayo lazima ipite kabla ya mwisho wa ukiwa wa Yerusalemu. Kuna sehemu

mbili katika Yeremia ambapo hili linajitokeza haswa kwa sababu Danieli kisha anasema miaka 70.

Kwa hivyo, anasoma katika Yeremia kuhusu ukiwa wa Yerusalemu unaofikia mwisho baada ya miaka 70. Sehemu mbili ambazo Danieli angeweza kuwa anasoma katika Yeremia 25 ndizo ambapo Yeremia anatoa unabii huu. Hii ni kabla ya uhamisho.

Alitabiri kwamba Yuda wangepadhawi kupitia Nebukadreza. Mungu angemtumia Nebukadreza kama chombo chake cha kuiharibu nchi yao, kuwaadhibu, na kuwapeleka mateka kwa miaka 70. Na kisha, baada ya miaka 70, Mungu angeadhibu Babeli.

Kwa hivyo, Babeli itaadhibiwa baada ya miaka 70. Hiyo ni Yeremia 25. Katika Yeremia 9, Yeremia anaandika barua kwa Wayahudi walio uhamishoni.

Kwa hivyo, Yeremia ni nabii wa uhamishoni, lakini hayuko uhamishoni. Alirudi katika nchi ya Palestina na kisha alikuwa Misri, lakini hayuko Babeli. Lakini anawatumia barua.

Anatuma barua kwa jamii iliyoko huko, na anawaambia kwamba ni bora wakae huko, wajenge nyumba, na kukuza familia. Mtakaa huko kwa miaka 70, na kisha Mungu atawarejesha watu. Kwa hivyo, Danieli yuko wapi kwa wakati? 539 KK, mwaka wa kwanza wa Dario, karibu na urejesho.

Yuko wapi mahali pake? Anatafakari unabii wa Yeremia kwamba uharibifu na ukiwa ungedumu kwa miaka 70. Naam, Danieli ni mtu mwerevu. Anaweza kujua wakati, sivyo? Anajua ni wakati gani.

Babeli imeadhibiwa na mfalme wa Uajemi wa Umedi, lakini bado hakuna urejesho. Urejesho huu mtukufu uko wapi? Naam, watu pia walikuwa wameambiwa kwamba walihitaji kutubu. Kumbuka sala ya Sulemani ya kuweka wakfu hekalu huko nyuma katika 1 Wafalme, naye anaomba na kuona kitakachotokea baadaye.

Huenda alijua moyo wake mwenyewe, na alijua kwamba wakati fulani, watu wa Mungu wangukuwa wasio waaminifu na wangetua uhamishoni. Aliomba kwamba Mungu awasikilize watu wake watakapoomba kutoka uhamishoni, watakapokiri dhambi zao na kutafuta uso wake, na kwamba Mungu awarejeshe. Kinachofuata katika Danieli 9 ni ungamu. Kwa hivyo, Danieli anaonekana kufikiria, tunahitaji urejesho, lakini tunapaswa kukiri.

Hatuko mahali tunapohitaji kuwa na Mungu. Kwa hivyo, anaomba, anakiri, anaelekeza uso wake kwa Bwana, akimtafuta kwa maombi. Anavaa gunia na majivu.

Ana nia ya dhati kuhusu kukiri. Ataitikia kwa kutii wito huu wa kukiri. Huo ndio mwisho wa sehemu ya kwanza.

Sehemu ya pili inaanza na ombi lake halisi katika mstari wa 4 na kuendelea mstari wa 19. Nilimwomba Bwana Mungu wangu na kukiri nikisema, Ee Bwana, Mungu mkuu na wa kutisha, ushikaye agano na rehema kwa wale wampendao na kuzishika amri zake. Tumetenda dhambi, tumetenda maovu, tumetenda maovu, tumeasi, tumegeuka na kuacha amri na sheria zako.

Hatukuwasikiliza watumishi wako , manabii waliosema kwa majina yako na wafalme wetu, na wakuu wetu, na baba zetu, na watu wote wa nchi. Haki ni yako, Ee Bwana, lakini kwetu sisi, aibu ya wazi. Kama ilivyo leo kwa watu wa Yuda, na kwa wenyeji wa Yerusalemu, na kwa Israeli wote, walio karibu na walio mbali, katika nchi zote ulizowafukuza kwa sababu ya uasi waliotenda dhidi yako.

Ee Bwana, kwetu sisi ni aibu ya wazi. Kwa wafalme wetu, kwa wakuu wetu, kwa baba zetu, kwa sababu tumekutenda dhambi. Kwako wewe, Bwana, Mungu wetu, kuna rehema na msamaha, kwa maana tumemwasi, wala hatukuitii sauti ya Bwana, Mungu wetu, kwa kuenenda katika sheria zake, alizoziweka mbele yetu kwa njia ya watumishi wake, manabii.

Israeli wote wamevunja sheria yako na kugeuka kando, wakikataa kuitii sauti yako. Na laana na kiapo vilivyoandikwa katika sheria ya Musa, mtumishi wa Mungu, vimemiminwa juu yetu kwa sababu tumemtenda dhambi. Ameyathibitisha maneno yake, aliyoyasema dhidi yetu na dhidi ya watawala wetu waliotutawala kwa kutuletea msiba mkubwa.

Kwa maana chini ya mbingu zote halijafanyika jambo kama hilo lililotendeka Yerusalemu. Kama ilivyoandikwa katika sheria ya Musa, maafa haya yote yametupata, lakini hatukumwomba Bwana, Mungu wetu, atuhurumie, kwa kugeuka na kuacha maovu yetu, na kupata ufahamu kwa uaminifu wako. Kwa hiyo, Bwana ameweka tayari maafa hayo, na ameyaleta juu yetu.

Kwa maana Bwana, Mungu wetu, ni mwenye haki katika kazi zake zote alizozifanya, wala sisi hatukuitii sauti yake. Na sasa, Ee Bwana, Mungu wetu, uliyewatoa watu wako katika nchi ya Misri kwa mkono wenye nguvu, ukajifanyia jina, kama tulivyofanya leo, tumetenda maovu. Ee Bwana, sawasawa na matendo yako yote ya haki, hasira yako na ghadhabu yako vigeuke kutoka katika mji wako, Yerusalemu, mlima wako mtakatifu; kwa sababu kwa ajili ya dhambi zetu na maovu ya baba zetu, Yerusalemu na watu wako wamekuwa dharau miongoni mwa wote wanaotuzunguka.

Basi sasa, Ee Mungu wetu, sikiliza maombi ya mtumishi wako na maombi yake ya rehema; na kwa ajili yako, Ee Bwana, uangaze uso wako juu ya patakatifu pako palipo

ukiwa. Tega sikio lako, usikie, fungua macho yako, uone ukiwa wetu, na mji ulioitwa kwa jina lako.

Hatutoi maombi yetu mbele zako kwa sababu ya udhalimu wetu, bali kwa sababu ya rehema zako nyingi. Ee Bwana, sikia. Ee Bwana, samehe.

Ee Bwana, sikiliza na kutenda. Usikawie kwa ajili yako mwenyewe, Ee Mungu wangu, kwa sababu mji wako na watu wako wanaitwa kwa jina lako."

Hilo ni ungamo tosha. Kuna marudio mengi katika ungamo hili, mada nyingi zimeenea.

Nadhani kwangu mimi njia bora ya kukabiliana na hili ni kufikiria kuhusu hilo kwa kuzingatia kwamba kuna ungamo ambapo Danieli anakiri kila kitu, na kisha kuna dua ambapo anatoa ombi lake. Kwa hivyo, tuna ungamo katika mistari ya 4 hadi 14. Na kisha katika mistari ya 17 hadi 19, tuna dua, ombi lake.

Na kisha, katika 15 na 16, kati ya hizi mbili, tuna kile ninachokiita daraja. Ni aina ya mapitio ya kile ambacho Daniel amekikiri, na inaonyesha mapema kile kitakachokuja. Inaunganisha mambo haya mawili kwa namna fulani.

Anakiri, anaomba, anaomba, kweli, na mada hizo zimeunganishwa. Vipengele hivi vyote viwili muhimu vinazunguka mada ya kusikiliza. Kuna neno linaloonekana mara kadhaa.

Ukisoma hili kwa Kiebrania, kuna neno linaloonekana mara kwa mara na tena. Limetafsiriwa tofauti kidogo ili kuelewa tofauti hizo. Lakini neno la Kiebrania shama , ambalo ni kusikia au kusikiliza, na kwa ugani linamaanisha kutii, yote hayo yameunganishwa katika neno kusikiliza au kusikia, shama .

Katika ungamo lake, Danieli atarudia kusema kwamba hatukusikiliza. Hatukutii. Hatukusikiliza.

Hatukusikiliza. Anarudiarudia. Na unapofika kwenye dua, anasema, kwa sababu hatukusikiliza, tunahitaji sana usikilize.

Tunakuhitaji utusikie. Hatukuitii. Tunakuhitaji sana utusikie.

Kwa hivyo, neno hili linaunganisha sala hii yote pamoja. Sikiliza, tafadhali sikiliza. Hebu tuangalie ungamo kwanza, mstari wa 4 hadi 14.

Na unaweza tu kufupisha ungamo hilo kwa kusema, hatukusikiliza. Danieli anazunguka mada hii ya hatukusikiliza. Acha niwaambie ni nani ambaye hakusikiliza.

Acha nikuambie jinsi tusivyosikiliza. Mara kwa mara anasema hivyo. Hata hivyo, kabla sijasema hivyo, acha nikuambie tu kwamba sala hii inafanana na sala zingine kadhaa katika Agano la Kale.

Kwa hivyo, nitarudi kwenye usikilizaji. Lakini sala hii katika Danieli 9 ina kufanana kwingi na sala katika Nehemia 9 na, nadhani, Ezra 9. Nadhani zote ni 9. Na hizi zote ni baada ya uhamisho.

Na hii iko karibu kurudi kutoka uhamishoni. Na yote ni maombi makubwa ya ungamo. Ungamo, toba.

Baadhi ya wasomi wameziita sala za toba. Na zina sifa nyingi zinazofanana. Kwa hivyo, baada ya kusoma Danieli 9, soma hizi mbili zingine, na utasikia lugha nyingi zinazofanana.

Inarudi nyuma kwenye lugha ya Kumbukumbu la Torati ambapo kuna maagano yanayoanzishwa, na watu wanaitwa kutii, kusikiliza, kusikiliza, kusikiliza. Na usiposikiliza, janga hili litatokea. Kuna kufanana kwingi kati ya aina hizi za maombi.

Kwa hivyo hiyo ni sehemu ndogo ya ziada. Sawa. Kwa hivyo, ungamo, hatukusikiliza.

Anaanza kwa kusema, akimtambulisha anayemwomba, Bwana, Mungu mkuu na wa ajabu. Sasa, neno la ajabu kwa Kiingereza limepunguzwa thamani. Tunatumia la ajabu kuzungumzia kifungua kinywa, kama kilikuwa kizuri.

Tunatumia neno la kushangaza kuelezea machweo ya jua. Kuna tofauti gani kubwa kati ya kifungua kinywa na machweo ya jua? La ajabu linaelezea milima, lakini unaweza kufika kwenye chakula cha mchana. Hilo ni la kushangaza.

Imepunguzwa. Haina maana kabisa. Inamaanisha tu, ndio.

Katika Biblia, ajabu ni kitu cha kutisha na cha kutisha. Hiki ni kiumbe kingine . Mungu ni wa ajabu. Tunapaswa kujaa hofu.

Hofu kidogo, hata, kuhusu Mungu ni nani. Kwa hivyo, Danieli anaanza kwa kumwomba Mungu huyu wa ajabu. Ninapenda kile Goldingay anachosema kuhusu mwanzo huu.

Anasema kuna ujasiri mwanzoni kwa kutambua kipengele cha utukufu cha Mungu. Kipengele hicho cha utukufu ni tishio kwa wale wanaoshindwa kumtii, iwe wageni au Waisraeli. Na ni kushindwa kabisa ambako Danieli ataendelea kukubali.

Kwa hivyo, Danieli anakuja mbele ya Mungu huyu wa ajabu, akijua anachotaka kusema. Na anamwomba yule anayeshika agano na fadhili kwa wale wanaompenda na kuzishika amri zake, ambao sio watu wa Mungu, sivyo? Sio wale wanaompenda na kuzishika amri zake, ambazo ni kitu kimoja na sawa. Unampenda Mungu kwa kuzishika amri zake.

Kwa hivyo, Mungu huweka agano na wale wanaolipenda na kushika amri zake, lakini sisi sio watu hao. Hatufanyi hivyo. Kwa hivyo, tunahitaji rehema kweli.

Kwa hivyo, katika patakatifu, katika hekalu huko Yerusalemu, ikiwa wewe ni Myahudi mzuri, unajua hili, kuna vyombo vya Mungu vinatumika mahali patakatifu, vyombo vya dhahabu vya Mungu. Vitu pekee vilivyopo mahali hapo ni kinara cha taa, meza, na madhabahu ya uvumba. Ndivyo tu.

Hapa, tunaona vyombo vya dhahabu vya Mungu vikiingizwa katika muktadha ambapo kuna kinara cha taa, na mkono ukiwa umesimama kinyume na kinara cha taa. Tena, unaweza kudhani ninasoma kupita kiasi, na huenda nikasoma, lakini nadhani mchanganyiko wa mambo haya yote unaonyesha kinachoendelea hapa. Kwa hivyo, nadhani maelezo haya, kinyume na kinara cha taa kwenye plasta ya ukuta wa jumba la mfalme, kwa sehemu, kwa sehemu tu, yanatakiwa kupendekeza uwepo wa Mungu na haswa patakatifu pake.

Katika Agano la Kale, karibu marejeleo yote ya taa halisi au kinara cha taa yanahusu taa katika patakatifu, hasa mahali patakatifu, patakatifu pa kati. Tena, nilisema kuna samani tatu ndani yake. Pentateuki, sheria, inatupa marejeleo karibu kumi na nne yenye maagizo kuhusu kinara hicho katika patakatifu.

Na wawili kati yao wana wasiwasi kuhusu kuwekwa mahali patakatifu. Kinara cha taa kilipaswa kusimama mbele au kinyume cha meza ya zawadi iliyokuwa na mkate wa zawadi. Kwa hivyo, msimulizi katika sura hii, kabla hatujafikia maelezo haya, tayari amesisitiza hekalu.

Vyombo hivi vilitoka hekaluni, na akabainisha kwamba vyombo ambavyo Belshaza na wageni wake walinywea vilikuwa vyombo vya dhahabu. Vyombo vya dhahabu ni vya patakatifu pa kati. Kwa hivyo, katika muktadha huu, msimulizi anabainisha kwamba kuna kinara cha taa kinyume na vidole, ambacho tunadhania tu katika hatua hii ni vidole vya Mungu, vikiwa vimeandikwa ukutani.

Nadhani msimulizi anataka kufanya ni kuonyesha kwamba Mungu yuko mahali hapa. Lakini mahali hapa ni nini na kwa nini Mungu yuko hapa? Na hayo ndiyo maelezo mengine hapa. Mahali hapa ni nini? Maandishi yalikuwa ukutani mwa jumba la mfalme.

Sasa, hiyo ni taarifa isiyo ya lazima. Nani anaandaa karamu? Belshaza. Ungedhani tu kwamba iko katika jumba lake la kifalme.

Zaidi ya hayo, kwa nini tungejali kama ingekuwa mahali pengine? Kwa nini tunajumuisha taarifa hii? Jumba la mfalme. Nadhani kwa sababu neno linalotafsiriwa ikulu hapo, yaani, hebu tuone kama naweza kulielewa vizuri katika Kiaramu, Hekalah . Limetafsiriwa ikulu.

Neno hili linaonekana mara mbili katika maandishi, katika mstari wa pili na wa tatu, kurejelea hekalu huko Yerusalemu. Kwa hivyo, neno hili linalorejelea jumba la mfalme, ambapo mkono huu unaandika, limetumika mara mbili kabla ya kurejelea hekalu huko Yerusalemu. Ni neno lile lile, lililotafsiriwa tofauti kwa muktadha.

Inarejelea hekalu huko Yerusalemu. Na kisha msimuliaji pia alituambia kwamba, kwa njia, hiyo ni nyumba ya Mungu kwa sababu hukujua hilo. Hapana, kwa sababu msimuliaji anazungumzia hoja.

Vyombo ambavyo Belshaza alivichukua kwa ajili ya ikulu yake vilitoka katika ikulu ya Mungu, ambayo ni nyumba ya Mungu, naye amevileta katika ikulu yake, nyumba yake. Na katika kuvileta, Mungu amekuja katika nyumba au ikulu ya Belshaza. Belshaza hakuwahi kukanyaga ndani ya hekalu la Yerusalemu, lakini alimleta Mungu wa hekalu la Yerusalemu mlangoni pake alipovitumia vyombo hivyo.

Alikuwa amevamia eneo la Mungu. Vyombo hivyo vilikuwa vya Mungu. Na kwa kufanya hivyo, alikuwa amepinga utawala wa Mungu.

Mungu akajibu. Mungu aliingia katika eneo la Belshaza. Vyombo hivyo vilitoka katika nyumba ya Mungu.

Sasa Mungu ameonekana katika nyumba ya Belshaza. Sio tu kwamba ameonekana, bali pia anaidhibiti. Mfalme ameangamia.

Na atahukumu juu yake. Hukumu atakayotoa hatimaye itasababisha kurejeshwa kwa vyombo hivyo mahali pake halali na watu wa Mungu kwenye nchi yao. Kwa hivyo hizo ni vipande vingi tofauti vya kusonga mbele.

Ninaweza kuwa nimekosea, lakini sidhani kama ni maneno ya ziada ambayo msimuliaji anajumuisha. Nadhani kuna sababu ya kusema vidole hivi vilikuwa vikiandika kinyume na kinara cha taa kwenye plasta ya ukuta wa jumba la mfalme. Mungu amekuja nyumbani kwa Belshaza, naye ameichukua.

Sawa. Kwa hivyo, basi tuna hotuba ya kwanza kati ya tatu katika sura hii. Mtu wa kwanza kutoa hotuba ni malkia.

Na anaonekana katika mstari wa 9 hadi 12. Kwa hivyo, mstari wa 9, Belshaza aliingiwa na hofu kubwa. Rangi yake ilibadilika.

Mabwana zake walichanganyikiwa. Malkia, kwa sababu ya maneno ya mfalme na wakuu wake, aliingia ukumbini na kusema, Ee mfalme, uishi milele. Mawazo yako yasikuogopeshe wala rangi yako isibadilike.

Kuna mtu katika ufalme wako ambaye ni roho ya miungu watakatifu. Katika siku za baba yako, nuru, ufahamu, na hekima, kama hekima ya miungu, zilionekana ndani yake. Na mfalme Nebukadreza, baba yako, baba yako, mfalme, akamfanya mkuu wa waganga, na wachawi, na Wakaldayo, na wanajimu.

Kwa sababu roho bora, maarifa na ufahamu wa kutafsiri ndoto, kueleza mafumbo na kutatua matatizo vilipatikana katika Danieli huyu, ambaye mfalme alimwita Belshaza.

Sasa aitwe Danieli naye ataonyesha tafsiri. Malkia huyu ni nani? Huenda ni mama malkia, mtu aliye juu zaidi kwenye orodha hii ya wafalme, kwa sababu wake na masuria wa Belshaza walikuwa tayari kwenye karamu, na mwanamke huyu hakuwepo kwenye karamu.

Pia anaonekana kuwa na uwezo wa kumfikia mfalme bila kualikwa au kuitwa maalum. Kwa hivyo, ana mamlaka kidogo, labda juu yake, ambayo mama Malkia angekuwa nayo. Watoa maoni hawakubaliani kuhusu sauti ya malkia.

Baadhi ya watu wanafikiri anafanya kejeli kidogo. Baadhi ya watu wanafikiri ana huruma sana. Nitakuacha uamue.

Huwa nasikia kejeli kidogo katika sauti yake. Kuna mtu katika ufalme wako ambaye labda angepaswa kumjua na tutazungumzia kwa nini angepaswa kumjua. Na kisha anamsifu Danieli kwa lugha ambayo tayari tumeisikia.

Kuna mtu katika ufalme wako ambaye ni roho ya miungu watakatifu. Hiyo ni sifa inayoendelea ya Danieli ambayo imewavutia Wababeli. Swali ni, je, Belshaza anamjua Danieli? Sasa maneno ya ufunguzi ya malkia yanasikika kama hamjui.

Kuna mtu katika ufalme wako kana kwamba Belshaza hakumjua yeye ni nani. Na ungefikiri kama Danieli angekuwa na uwezo huu wote mkubwa ambao malkia ameuelezea, ungefikiri Belshaza angepaswa kujua. Lakini malkia angalau anajifanya kama hana.

Lakini Danieli alikuwa mtu mkuu mwenye hekima wa baba yake Belshaza. Ninatambua kihistoria, tuko mbali kwa miongo kadhaa na Nebukadreza. Lakini kwa upande wa simulizi, hatuko mbali.

Kuhusu simulizi, baba, na mwana, unaweza kudhani mwana angejua mchawi mkuu wa baba yake alikuwa nani. Ni uvumi tu. Na ukweli kwamba anarudia baba huyu, kuna mtu katika ufalme wako, katika siku za baba yako, Mfalme Nebukadreza, baba yako, baba yako, mfalme.

Kuna tatizo gani Nebukadneza kuwa baba yake? Nadhani itaelezea tabia ya Belshaza katika sura hii. Nadhani Belshaza anamjua Danieli ni nani. Nadhani amechagua kupuuza Danieli alikuwa nani haswa kwa sababu Danieli alikuwa muhimu sana kwa baba yake.

Na Belshaza ataonekana kama anajaribu kumdhahirisha baba yake. Anajaribu kujionyesha kuwa na nguvu zaidi kuliko baba yake. Na Belshaza atakapozungumza, nadhani tutamsikia akisema hivyo kwa maneno mengi.

Kwa hivyo, Belshaza anajibu mstari wa 13 hadi 16. Ndipo Danieli akaletwa mbele ya mfalme. Mfalme akajibu, akamwambia Danieli, Wewe je, Danieli, mmoja wa mateka wa Yuda, ambaye mfalme, baba yangu, alimleta kutoka Yuda? Nimesikia habari zako, ya kuwa roho ya miungu imo ndani yako, na ya kuwa nuru, na ufahamu, na hekima bora zimo ndani yako.

Sasa wenye hekima na wachawi wameletwa mbele yangu ili kusoma maandishi haya na kunijulisha tafsiri yake, lakini hawakuweza kunionyesha tafsiri ya jambo hilo. Lakini nimesikia kwamba unaweza kutoa tafsiri na kutatua matatizo. Sasa, ukiweza kusoma maandishi hayo na kunijulisha tafsiri yake, utavikwa nguo za zambarau na mkufu wa dhahabu shingoni mwako, nawe utakuwa mtawala wa tatu katika ufalme.

Sasa, nilikuambia sura hii ina hotuba tatu. Kile ambacho sijataja hapo awali ni kwamba tunaposikia wahusika wakizungumza, msimulizi anafanya zaidi ya kuendeleza hadithi. Tunajua tabia za watu, nia zao, kwa kile wanachosema.

Kwa hivyo, msimulizi anapomruhusu mhusika kuzungumza, unataka kusikiliza anachosema na kile kinachofichua kuhusu nia na mawazo yao. Na nadhani Belshaza anafichua mengi katika anachosema kuhusu mtazamo wake kwa Danieli. Je, ulisikia jinsi alivyomzungumzia Danieli? Je, wewe, Danieli, ni mmoja wa wafungwa wa Yuda? Je, malkia alisema hivyo? Malkia hakusema hivyo.

Malkia alisema tu, kuna mtu katika ufalme wako. Alielezea jinsi alivyokuwa, naye akasema alikuwa mchawi mkuu wa baba yako. Sasa, kwa nini Belshaza hakusema, wewe, Danieli, ndiye mchawi mkuu wa baba yangu? Anasema, wewe, Danieli, mmoja wa wafungwa wa Yuda? Naam, angejuaje hilo? Unaweza kusema, vema, malkia alitumia jina Danieli, ambalo ni jina lake la Kiebrania, ambalo huenda lilimaanisha hakuwa, unajua, sawa, kwa hivyo labda Belshaza aliunganisha vipande pamoja. Sidhani hivyo.

Nadhani Belshaza anamjua Danieli ni nani. Na kisha yeye pia, je, wewe ni mmoja wa mateka wa Yuda ambao baba yangu, mfalme, aliwaleta kutoka Yuda? Tena, kwa nini hilo lina maana? Danieli, tayari alisema, ulitoka wapi? Kwa nini ina maana kwamba Nebukadreza, baba yake, alimleta? Kuna shauku hii kwa baba. Pia, angalia kwamba sio tu kwamba hamwiti kama mkuu wa wachawi, lakini hata hatambui kwamba amefanikisha hilo.

Anamwacha tu kama uhamishoni kutoka Yuda, kisha anaripoti uvumi. Nimesikia kwamba unaweza kufanya hivi, hivi, na hivi, na nimesikia kwamba unaweza kutatua matatizo. Kwa hivyo, hata hakubali kwamba hiyo ni kweli.

Hili ndilo nililosikia. Na kama unaweza kuniambia, endelea kuniambia. Kwa maoni yangu, mtazamo wa Belshaza, hauonekani kama hampendi Danieli.

Anamjua na amempuuza kimakusudi kwa sababu alikuwa mtumishi wa baba yake aliyeheshimiwa. Kwa hivyo, chombo hiki cha Mungu kilichoheshimiwa ambacho Nebukadreza alikiheshimu, Belshaza, anakipuuza. Vyombo vya hekalu ambavyo Nebukadreza alijua vya kutosha kuweka katika hazina ya Mungu wake ili kuonyesha heshima kwao, Belshaza amevipuuza, ameonyesha dharau kwa hata.

Kwa hivyo hiyo ndiyo hotuba ya Belshaza. Hebu tumsikie Danieli. Sasa, Belshaza anaulizwa nini? Akasema, unaweza kuniambia tafsiri yake? Danieli ana hotuba ndefu sana.

Hii ndiyo sehemu ndefu zaidi katika sura hiyo, mstari wa 17 hadi 28. Basi, Danieli akajibu, akamwambia mfalme, Zawadi zako na ziwe zako mwenyewe; mpe mwingine zawadi zako.

Hata hivyo, nitasoma maandishi haya kwa mfalme na kumjulisha tafsiri yake. Ee mfalme, acha nisimame hapa. Danieli amesema tu kwamba atasoma maandishi hayo na kuifahamisha tafsiri yake.

Kwa hivyo, unapaswa kutarajia niseme sasa kile ambacho maandishi yalisema, sivyo? La hashu. Ee mfalme, Mungu Aliye Juu Zaidi alimpa Nebukadreza, baba yako, ufalme na ukuu na utukufu na utukufu. Na kwa sababu ya ukuu aliomba, watu wote, mataifa, na lugha walitetemeka na kuogopa mbele zake.

Aliyetaka, alimwua; Aliyetaka, alimhifadhi hai; Aliyetaka, aliminua; na Aliyetaka, alimnyenyekeza.

Lakini moyo wake ulipoinuka, na roho yake ilipokuwa ngumu hata akatenda kwa kiburi, alishushwa kutoka katika kiti chake cha enzi cha ufalme, na utukufu wake ukaondolewa kwake. Alifukuzwa kutoka miongoni mwa wanadamu, na akili yake ikafanywa kama ya mnyama, na makao yake yalikuwa pamoja na punda wa mwituni.

Alilishwa majani kama ng'ombe, na mwili wake ukalowa maji kwa umande wa mbinguni, hata alipojua ya kuwa Mungu Aliye Juu Zaidi ndiye anayetawala juu ya ufalme wa wanadamu, na humtawaza amtakaye.

Tulikuwa na somo la historia ndefu ambalo Belshaza hakuomba. Mstari wa 22, na wewe, mwanawe, Belshaza, hukujinyenyekeza moyo wako, ingawa ulijua haya yote, lakini umejiinua juu ya Mungu, Bwana wa mbingu, na vyombo vya nyumba yake vimeletwa mbele yako, na wewe na mabwana zako, wake zako, na masuria wako mmekunywa divai kutoka kwao, na umewasifu miungu ya fedha na dhahabu, ya shaba, ya chuma, ya mti na ya mawe, ambayo haioni wala haisikii wala haijui. Lakini Mungu ambaye pumzi yako i mkononi mwake, na njia zako zote zina njia zako, ambaye njia zako zote ni zake, hukumheshimu.

Bado tunasubiri usomaji na tafsiri. Kwa hivyo, tulipata somo la historia kuhusu Nebukadreza, tulipata shtaka dhidi ya Belshaza, sasa hatimaye tuko tayari kwa Danieli kumwaga maharagwe. Mstari wa 24, kisha mkono ulitumwa kutoka mbele yake na maandishi haya yakaandikwa.

Haya ndiyo maandishi, mengi, mengi, tekeli, parsini. Hii ndiyo tafsiri ya jambo hili, mengi, Mungu amehesabu siku za ufalme wako na kuumaliza. Tekeli, umepimwa katika mizani na kuonekana umepungukiwa.

Parez, ufalme wako umegawanyika na kupewa Wamedi na Waajemi. Kwa hivyo huo ndio usomaji na tafsiri ya Danieli. Anakataa zawadi za mfalme na baadhi ya watu wanafikiri Danieli ni mfupi sana, wa ghafla na mkorofi kwa mfalme.

Jiwekee zawadi hizo. Huenda akawa hivyo, lakini anamjibu Belshaza kwa njia ambayo nadhani Belshaza amemtendea. Na Belshaza amemdharau Mungu wake, amedharau vyombo vya Mungu wake, amemdharau.

Kama salamu ya awali ya Belshaza, je, wewe ni mmoja wa wafungwa, ilikuwa ya kudharauliwa, inatusaidia kuelewa mabadiliko ya Danieli hapa. Danieli hana muda kwa mfalme huyu. Mfalme huyu hamjali Mungu, kwa kile kilicho kitakatifu, kwa baba yake na kile kilichokuwa kitakatifu kwa baba yake.

Kisha, tunapata somo la historia kuhusu Nebukadreza. Lakini sababu ya somo la historia ni kuelezea kwa nini tabia ya Belshaza ilikuwa mbaya sana na, kwa hivyo, kwa nini anahukumiwa. Kwa hivyo, Danieli hawezi kuingia tu na kusoma maandishi.

Haimaanishi kwamba hakuna maelezo yoyote. Maelezo yake ni kwamba wewe ni mrithi wa mfalme mkuu. Baba yako alikuwa mfalme mkuu, na alikuwa mkuu kwa sababu Mungu alimfanya awe hivyo.

Na alipoanza kujiona kuwa alikuwa mkuu peke yake, Mungu alimhukumu. Na Nebukadneza akatubu na kukubali utegemezi wake na mamlaka ya Mungu juu yake. Huyo alikuwa baba yako.

Wewe, Belshaza, ulijua haya yote. Ulijua kila kitu kumhusu Nebukadreza. Lakini hujajinyenyekeza.

Hujajifunza somo kutoka kwa baba yako. Badala yake, umemdhihaki Mungu ambaye anashikilia uhai wako mikononi mwake. Anamkemea na kumshtaki Belshaza kwa kiburi chake kwa sababu hakujifunza chochote kutoka kwa Nebukadneza.

Alijitukuza dhidi ya Bwana wa mbinguni kwa kuvichafua vyombo vya hekalu. Aliabudu sanamu zisizo na maana pamoja navyo, na alishindwa kumheshimu Mungu aliyempa nguvu na kushikilia maisha yake. Kwa hivyo, Belshaza si tu mwenye kiburi; ni mwabudu sanamu waziwazi, na anakufuru.

Kwa hivyo, Danieli anachukua fursa hiyo kuonyesha tofauti hii kati ya wafalme hawa wawili wa kibinadamu. Inavutia kufikiria ukuu wao. Kwa hivyo, Nebukadreza alikuwa mfalme mkuu kwa sababu Mungu alimfanya hivyo, lakini alikuwa mfalme mkuu.

Anajulikana kama mmoja wa wafalme wakubwa wa historia kwa mafanikio yake. Belshaza, hatukujua hata jina lake hadi karne ya 19, lakini alikuwa mfalme halali. Yeye ni mwana wa mtawala wa unyang'anyi ambaye hajafanya chochote isipokuwa kufanya karamu hii kubwa ya ulevi.

Danieli hasemi hilo waziwazi, lakini nadhani tofauti ipo. Belshaza au Nebukadneza alikuwa mfalme mkuu na alikiri ukuu wake ulitoka kwa Mungu. Wewe si mfalme mkuu hata kidogo, na huwezi kukiri chochote kuhusu Mungu.

Hapa ni mahali pamoja katika Danieli ambapo anatenda kama nabii zaidi ya kawaida. Anamshtaki Belshaza kwa dhambi yake. Kwa hivyo Danieli anafafanua maandishi.

Kwanza kabisa, anautambulisha mkono kama mwakilishi wa Mungu. Hukumu hii, ujumbe huu, unatoka kwa Mungu. Kuna maneno manne, vizuri, kitaalamu matatu, moja tu kati yao linaonekana mara mbili.

Ni kitendawili kidogo. Kwa hivyo, hebu tuone kama tunaweza kuelewa kile Daniel anachofanya. Sawa, maneno hayo ni ya kweli, nami nitayaandika kwa Kiaramu, kisha nitayaweka ili uweze kuyaona vizuri zaidi.

Unahitaji somo dogo la lugha hapa ili kuelewa anachofanya Danieli. Sawa, kwa hivyo upande wa kushoto kuna herufi, herufi za Kiaramu, ambazo Danieli anasoma. Kwa ujumla maandishi yangeonekana hivyo, na pengine kusingekuwa na nafasi hapa.

Inawezekana yote yaliendana. Hatujui kweli, lakini kuna maandishi fulani ambapo hiyo ni kweli. Kwa hivyo hivi ndivyo Daniel anavyoangalia, na hili ndilo somo lako la lugha.

Kwa nini hii ilikuwa ngumu kwake kusoma? Najua labda ni vigumu kwako kusoma, lakini kwa nini hii ilikuwa ngumu kwake au kwa mtu yeyote? Haikuwa ngumu kwake, na ilikuwa vigumu kwa kila mtu mwingine kusoma. Kwa nini hawakuweza kuisoma? Acha nikuelezee mfano kwa Kiingereza na uone kama una shida. Kwa hivyo, nilichofanya hapa ni kwamba nimekupa konsonanti pekee kwa sentensi kwa Kiingereza.

Sababu nimekupa konsonanti pekee ni kwamba Kiaramu na Kiebrania ni konsonanti. Unachokiangalia hapa ni konsonanti pekee. Hakuna vokali zilizojumuishwa.

Sasa, hiyo haimaanishi kwamba maneno hayana vokali. Bila shaka, yana vokali, au huwezi kuyatamka, lakini wazungumzaji asilia wangejua vokali hizo ni zipi kwa kuziangalia tu. Wangejua jinsi ya kutamka neno hilo.

Huniamini? Unasomaje hilo? Una chaguzi kadhaa, na ikiwa Kiingereza ni lugha yako ya kwanza, si vigumu kuiona. John aliendesha baiskeli. Jane alisoma kitabu.

Una chaguzi. Si vigumu. Kwa nini wenye hekima hawakuweza kusoma hilo? Ikiwa ni lugha yao ya kwanza, kwa nini hawawezi kuielewa kwa urahisi kama unavyoweza kuielewa? Kama nilivyosema, inawezekana zote ziliendeshwa pamoja.

Kwa hivyo, nikikupa hilo, ni gumu kidogo. Kama ningeviendesha vyote pamoja na kutoweka nafasi. Ungelazimika kufanya kazi kwa bidii zaidi, lakini nadhani kwa muda kidogo, labda unaweza kupata sentensi moja au mbili.

Labda. Pendekezo lingine la kwa nini ingekuwa vigumu ni labda ziliandikwa hivi. Labda ziliandikwa juu na chini.

Kwa hivyo, basi inakubidi uende, oh, John, ukasome kitabu. Kwa hivyo, unaweza kuangalia hiki na, sijui jinsi ya kutatua fumbo hilo. Kwa hivyo hiyo inawezekana ni kwa nini wenye hekima hawakuweza kusoma hiki.

Hatujui, haituambii kwa nini hawakuweza kuisoma, lakini hawakuweza kuisoma. Kwa hivyo, tuseme wangeweza kupata kile kilichosema. Hilo bado halitatui tatizo letu.

Acha niendeleo kukupa somo lako hapa. Kwa hivyo, kwa Kiingereza, hii si kulinganisha moja kwa moja, lakini ndiyo njia bora zaidi ninayoweza kufanya kati ya lugha ambazo ni tofauti sana. Kwa Kiingereza, tuseme nimekupa nomino mwandishi.

Sawa, mwandishi ni nomino yako. Kwa Kiingereza, tunaweza kugeuza hii kuwa kitenzi kwa kuongeza sehemu zake. Unaweza kusema inscribe.

Unaweza kusema eleza. Ina mzizi wa neno uleule ambao tumeongeza vitu, na sasa tuna vitenzi. Nomino na kitenzi, vikifanya kazi na mzizi uleule, lakini vikirekebisha vitu ili kuunda aina tofauti ya neno.

Sasa, Kiebrania si sawa kabisa na hili, lakini katika Kiebrania, kile tulicho nacho, au Kiaramu, nitafanya Kiebrania ili tu iwe rahisi. Wana mfumo wa maneno ambao ni mfumo wa mizizi. Kwa hivyo, wana mizizi ya herufi tatu.

Kwa hivyo wacha nikupe Q, D, na kisha sauti ya sh . Kwa hivyo, tuna ak, d, sh. Huu ni mzizi, na ni mzizi unaohusiana na utakatifu, ukiwa vitu vitakatifu, vitakatifu.

Nitakuambia mengi. Sasa, konsonanti hizo tu, huwezi kufanya chochote nazo. Unahitaji vokali.

Kinachotokea ni kwamba tunatumia vokali tofauti kuunda aina tofauti za maneno. Kwa hivyo, angalia vokali, ambazo ni sawa na nomino au nomino inayomaanisha utakatifu. Hii ni nomino.

Muundo huu wa vokali zinazotumika kwenye mzizi kwa kawaida huunda nomino. Ukitaka kutengeneza kivumishi, basi unaweza kufanya qa -dash, ae. Hilo litatufanya kuwa kivumishi, na kisha neno letu litakuwa takatifu.

Ukitaka kutengeneza kitenzi, basi unaweza kutumia ca-dash. Na hiyo ni kuwa takatifu. Kwa hivyo konsonanti hazibadiliki.

Irabu zinabadilikaje? Kwa hivyo, tunapofikia maandishi haya na kile Danieli anasema yanamaanisha, anapoyasoma kwa mfalme, anasoma nomino, mene , tekel , na pharsen , na uzito na thamani zao, thamani za kipimo. Ni kama kusema robo nikeli senti.

Haimaanishi chochote, sivyo? Ameerodhesha nomino tatu tu. Hiyo ndiyo anayosoma kwa mfalme. Anapoitafsiri, anatafsiri vitenzi.

Kwa hivyo anasema mene , tekel , perez . Tafsiri yake ni mene , Mungu amehesabu siku za ufalme wako na kuumaliza. Tekel, umepimwa na kuonekana umepungukiwa.

Ufalme wako umegawanyika. Kwa hivyo hilo linaweza kutusaidia kuelewa kipengele cha kitendawili hapa. Kwa nini wenye hekima hawakuweza kukitatua? Ikiwa wanaangalia hili, huenda wameweza kubuni mene , tekel , pharsen .

Lakini kusema maana yake ni hadithi tofauti. Tunajua maana ya tafsiri kutokana na kile Danieli alichosema, lakini tunaweza kujiuliza kwa nini haya ndiyo mambo yaliyochaguliwa, kwa nini maneno haya ya thamani, maneno haya ya uzani na vipimo, kwa nini maneno ya thamani, sarafu, tathmini, tathmini, kwa nini kuyatumia? Kwa nini Mungu alichagua kutumia maneno hayo katika muktadha wa karamu ya Belshaza na kufuru? Na Nolan Feewell, mwanamke aliyeandika kitabu nilichokuwa nikimaanisha ambacho nilisahau kukuletea, anasema kwamba uchaguzi wa maneno haya na taswira iliyo nyuma yake inaonyesha kwamba suala la sura nzima katika kosa la Belshaza ni thamani. Tatizo la thamani au kushindwa kwa thamani limekuwa kiini cha hadithi nzima.

Msimulizi ametumia matendo ya Belshaza na maneno ya Danieli kuonyesha mfalme ambaye hakuthamini mfano wa baba yake. Hakuthamini vyombo vitakatifu vya hekalu. Hakumthamini mchawi mkuu wa baba yake aliyeheshimiwa, na muhimu zaidi, hakumthamini Mungu ambaye baba yake alikuwa amejifunza kumtukuza.

Sura hiyo inaishia na nguvu na ufalme wa Belshaza ukiondolewa, mistari ya 29-31. Kisha Belshaza akatoa amri, naye Danieli akavikwa nguo za zambarau, na mkufu wa dhahabu ukafungwa shingoni mwake.

Tangazo lilitolewa kumhusu kwamba awe mtawala wa tatu katika ufalme. Usiku huohuo, Belshaza, mfalme wa Wakaldayo, aliuawa. Dario Mmedi alipokea ufalme, akiwa na umri wa miaka 62 hivi.

Sawa, ni sehemu fupi. Tuna mambo machache ya kuzungumzia katika sehemu hii. Mfalme anamtua Danieli ingawa alisema hataki zawadi hiyo.

Hilo linawasumbua baadhi ya watu, lakini kutokana na unabii ulio hapa, je, linajalisha? Danieli amesema tu kwamba ufalme wako utaanguka. Zawadi yoyote ambayo Belshaza atatoa haitakuwa na maana. Lakini mfalme atampa thawabu hata hivyo.

Hatusikii jibu la Belshaza kwa maandishi au tafsiri hii. Hatujui anachofikiria. Hasemi chochote.

Anampa tu thawabu Danieli. Kwa hivyo, vyanzo vya kihistoria vinatuambia kwamba Babeli ilianguka bila vita, nami nitakuruhusu urejeele vyanzo vya kihistoria ili kuona jinsi yote yalivyotokea. Msimulizi wa Biblia hajali.

Anachojali hapa ni kwamba Belshaza, mfalme wa Wakaldayo, aliuawa usiku huo huo. Hukumu hii ilikuwa ya papo hapo. Dario Mmedi alipokea ufalme akiwa na umri wa miaka 62 hivi.

Utambulisho wa Dario Mmedi ni suala gumu. Tutarudia katika hotuba inayofuata wakati Dario atakuwa mhusika mkuu hapa. Ametambulishwa hivi punde. Kwa nini tuna maelezo kwamba Belshaza, mfalme wa Wakaldayo, aliuawa na Dario Mmedi akapokea ufalme? Nadhani msimuliaji anajaribu kuangazia ukuu wa Mungu juu ya falme.

Anawainua wafalme na kuwaangusha. Kwa hivyo, tumehamisha falme kutoka Ukaldayo, na sasa tuna Umedi. Umedi-Uajemi ambao unazidi kuwa mchafuko.

Mungu huwainua na kuwaangusha wafalme. Kwa hivyo, tuna kivutio cha enzi kuu ya Mungu. Kwa nini tunamjali mfalme huyu wa Umedi? Historia itatuambia kwamba Koreshi Mwajemi ndiye aliyeshinda Babeli, na hapa tuna Dario Mmedi.

Tena, tutarudi kwa Dario baada ya muda mfupi, lakini kwa nini kuna msisitizo kwa Mfalme wa Umedi? Kwa nini Babeli lazima ianguke kwa Wamedi? Kwa kweli huo ni utimilifu wa unabii. Isaya na Yeremia wote walikuwa wametabiri kwamba Mungu hatimaye angeiadhibu Babeli kwa kuwaleta Wamedi. Kwa hivyo, msimulizi anataka kuonyesha kwamba unabii wa kibiblia umetimizwa.

Na tunapomjadili Dario Mmedi, nitaelezea zaidi kidogo. Jambo la kushangaza kuhusu Dario Mmedi hapa ni maoni haya kwamba ana umri wa miaka 62 hivi. Kwa kawaida, unatumia maelezo kuhusu nambari ya duara.

Kwa nini usiseme ana umri wa takriban miaka 60? Kusema kuhusu miaka 62 ni sahihi kabisa, sivyo? Baadhi ya wachambuzi wanasema, ni kuonyesha tu kwamba yuko katika umri mkubwa, angalau kwa siku hiyo, na kwa hivyo hatatawala kwa muda mrefu kabla ya simulizi kuendelea hadi kwa Koreshi. Naam, hilo halinijibu kwa sababu kwa nini tusiseme tu kwamba ana umri wa takriban miaka 60? Je, miaka miwili inaleta tofauti kubwa kiasi hicho? Nadhani msimulizi anajaribu kutoa hoja maalum. Na kwa kuwa Dario anakaribia vya kutosha kufikia miaka 62, bila kujali umri aliokuwa nao, msimulizi anaweza kusema alikuwa na umri wa takriban miaka 62, na hii ndiyo sababu tunajali kuhusu miaka 62.

Naam, angalau ukitatua fumbo kulingana na msimuliaji, basi unaweza kubaini 62 ni nini. Kwa hivyo, nambari maalum ya 62 humsaidia msimuliaji kutoa hoja. Na hii ndiyo hoja kwamba hii si hoja yangu ya kipekee.

Nadhani Carol Newsome katika maoni yake ya OTL ndipo nilipoona hili kwa mara ya kwanza, nadhani. Uandishi huo ulikuwa mina, shekeli, na nusu shekeli mbili. Mina ina thamani ya shekeli 60.

Kuna mbili tofauti, na moja ina thamani ya 50. Tunaanza na ile yenye thamani ya 60. Ni wazi kwamba shekeli moja ina thamani ya shekeli moja.

Na wingi wa peres hiyo , hivyo nusu shekeli na nusu shekeli, ni sawa na shekeli moja. Kwa hivyo, kutokana na maandishi haya, unaweza kuongeza hadi nambari 62. Kwa hivyo, miaka ambayo inahusishwa na Dario, ana umri wa kama miaka 62, kwa njia fulani ya ubunifu, inajumlisha kipengele kingine cha maana ya ishara.

Kwa kweli hii ni nukuu ya John Goldingay. Miaka inayohusishwa na Dario inajumlisha kipengele kingine cha maana ya ishara. Yeye ndiye mtu halisi anayeleta utimilifu wa ishara hiyo kwa Belshaza.

Kwa hivyo, alikuwa na umri wa miaka 62 hivi. Kwa nini tunahitaji 62? Kwa sababu hiyo ndiyo maana yake. Yeye ndiye aliyetimiza hilo.

Labda alikuwa na umri wa miaka 60 kweli, lakini msimulizi anasema, karibu vya kutosha, ana umri wa miaka 62 hivi. Naweza kueleza hoja. Sura hii ina nafasi gani katika Kitabu cha Danieli? Kwanza kabisa, vyombo hivi ni muhimu.

Vyombo hivyo ni muhimu. Vina umuhimu katika kitabu. Ni vyombo vya nani? Kuanzia sura ya kwanza, hivi ni vyombo vya Mungu, naye akavitia mkononi mwa Nebukadreza.

Katika sura ya tano, Belshaza anawachukua, na Mungu anamhukumu Belshaza kwa ajili yake. Pia tuna mpito wa falme. Historia inasonga mbele kama vile Mungu alivyosema ingekuwa, kwa jinsi alivyosema ingekuwa.

Nadhani jambo lingine muhimu katika sura hii ambalo hatutalitambua hadi tutakapofika mbele zaidi katika sura chache ni kwamba Belshaza anatumika kama mfano. Kumbuka, Belshaza ni tofauti na Nebukadreza. Nebukadreza alikuwa mfalme mkuu aliyemtambua Mungu kama chanzo cha nguvu na ukuu wake.

Belshaza ni mfalme mkaidi na mkufuru ambaye hutikisa ngumi yake kwa Mungu wa Israeli na hata kushika pua yake kwa vidole gumba. Yeye ndiye mwonekano wa kwanza wa kitabu cha mfalme mkaidi na mkufuru ambaye amehukumikiwa na Mungu. Tutakapofika kwenye maono ya Danieli ya mwisho wa dunia, yatatokea katika mwaka wa Belshaza, mwaka wa kwanza na mwaka wa tatu wa Belshaza, na yatawaonyesha wafalme wa Danieli mambo ambayo kwa kweli yanamfanya Belshaza aonekane mzuri.

Kwa hivyo, Belshaza ndiye mfalme wa kwanza ambaye ni mbaya katika kitabu cha Danieli. Warithi wake wataongeza hilo tu. Kwa hivyo, yeye ni mhusika muhimu wa fasihi, lakini tena, hujui hilo hadi utakapoingia zaidi kidogo.

Kwa hivyo, nadhani huo ndio umuhimu wa sura hii katika kitabu. Nadhani kwetu sisi binafsi, ni ukumbusho kwamba tuna mifano mingi ya kujifunza kutoka kwayo, na tunahitaji kweli kuwa wanafunzi wazuri wa mambo ambayo Mungu anatumia ili

tuyajue kuhusu kumheshimu na kutambua chanzo cha maisha yetu. Inazungumzia Belshaza kuwa mkononi mwa Mungu.

Sisi pia tunao, na tungefanya vyema kutambua jukumu na nguvu za Mungu juu ya maisha yetu. Tutarudi na kumtazama Danieli katika Tundu la Simba, sura ya sita.

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 8, Danieli 9 na 5, Mfalme Mnyenyekevu na Nguvu ya Mungu Iliyoondolewa.